

was vernicht. En be
haluē dese lichamelike
ke siecheit so leet hi
oec alte voel onuer
dicheit vande quade
ongeloeninge mensche.
Als eens deels liet
voer is gesaget dat
he altemael v̄dulde
lick en getue leet.
He ginch op een tyt
mit sine gestinde auer
enē wech tot eenre
stat daer he to doen
hadde. En onder we
gen stont daer een
priester vande dona
tiste oper kerstene
lant. En hi riep hē v̄
malde versmade
like woerde mitte sy
nen. Gelyc als Semen
kōninc dauid dede en
seide. dat he mitte sy
nen verleiders en val
sche verraders weren.
Doe dede hi oec als cō
ninc dauid dede. hi
en sweech niet alleen
al stille. mer hi bedw
anck hē te mael myn

lick en sachtin delick
en daer toe al syn gesi
de datter niemant na
hē een woert spreken
en moest. noch si en vie
gens oec niet an. Dan
sintre groter mueriger
myne die hi had tot god
en tot alle mensche. ¶
Sante Augustij
nus die eerli
ke bisschop onder alle
bisschoppe die was also
volgotliker mynnen
so dat he geen d̄yns en
achten. dan woe dat he
god lieue doen mocht.
Also dat he na eenre
maniere niet en achtē
verbannē te wese van
gade. op dat he alle
mensche tot god trecke
mocht. Hi socht die
eer godes in alle dinge
en hē ducht dat hi hē
meer v̄blidē van eens
anders salicheit dan
van syns selues. En
al en hedde hē geen
dinge gemiechliker
geweeft dan na sine

hoechste betrachte go
des altoes te gebruke
en he an te cleue. Ajer
nochtant so ginch he
des duche en gern wt
sin dat he god synen
heer noel geselschaps
mocht vgnederen ende
wonne. En die dwa
lende ware van god
tot he weder mochte
brengen. en die triue
lachtige tot sekerheit
brengen. Doe dat men
wael van he mocht se
ge dat vande heiligen
ppheet Iheremias ge
schreue is. Este et a
mator fratri. Dit is
een mynre der broede
re. Dit is oec niet al
leen een myner. mer
oec een truwe vader.
En he was recht als
een wijs getruwe me
dicus. die niet en ach
tet enige vmaledyn
ge slage of stotinge
der sieke of hi se an
ders genesen mach.
Also en achte hi oech

geenre maledynge
of onbestuertheit der
dwalender sundiger
mensche op dat hi se
tot god bringe mocht
inde wech der doech
de. En dat oec noch
meerre was hi en heb
de syns selfs verlies
niet geachtet totter
eren godes en genym
syns naeste. Want
he sprac tot eenre tyt.
It Augustinus ic bin
geworde. en ic sal e
welick bliue. Ick au
gustinus wolde heu
niet wese noch num
mermeer geworden
en der glorie godes
ewelick te derue. Ja
oec dat ic Augustin
of enich creatuer sol
de moge gronde dat
mynste woert dat me
van god spreken kan
Also afgrondslike en
onwt sprekehe is die
edel gotheit godes.
Want in dat alleen
steet alre redeliker

creatuere vol salicheit
Onse lieue here vinge
den he op een tijt en sei
de. Augustine hoe lief
hebstu my. he antwor
den he weder en seide.
O lieue here ic heb dij
alsoe lief. weert gij
Augustinus en ic god
weer. so woude ic ger
ne Augustinus wese
of werde en laten u
god werde. En woe
dat hi onse here god
lieuet hadde wo dat
hi he oec te meer tru
chte en outfacht inder
tytne vrese godes.
he oec niet alleen te
vertorne. mer oeck
mede nade alre naef
ten syns heilige diepe
bstante. he in alle din
ge onderdaen te wese.
en te wille als hi wol
de. In alle sine ge
dachte woerden en
wercke. niet alleen
om he self mer tot al
re menschen behoef.

Darr om so segget die
heilige kerke alte behoer
liche van he wes getru
we diene dat hi was.
O spiegel der heilicheit
en myner der goetliker
wytte. Prosper syn
discipel seget van he
aldus in eenre tractat.
Dese prosper was ee
helich Canonick en
was een sunderlinge
lief discipel. en seget
aldus van ste August
tinus. Die edel vueri
geleerte was vol van
de heilige geest. want
die heilige geest doer
gruck en doer gleeft
he tot in de gront syn
re siele en maecte he
tot alle syde helich en
geesteliche. soe dat
hi angetagte wart en
altmael veruult na
den heilige geest. also
oec dat hi geen men
sche en scheen te wese.
mer altmael in sera
phimscher heter myn

nen gods ontfteken
en altemael goetliche
Doe dat he wael tot god
sege mocht datter
steet In libro gressioni.
O heer du doer schote
mijn hert mitter vuer
righer strale dinnre he
ter mynen en ic dwe
ch dyn woerde in my
ne bynenste als vuer
rich geschutte en ver
deruende cale. **D**an
om aldus altemael
inder seraphimscher
heter mynen ontfteke.
Doe secht hi self oec in
ene sermoen op scē. **I**n
Johānes ewangelio al
dus. **I**c werde ontfte
ke dese werlt te late
te bynnen al iugen
che dinge en niet en is
in myne ansichte wo
gemuechlike dattet
oec is of schijnē mocht.
Ic en bynne dat alte
saemē. en dat om d
myne der ewiger d
ge. **H**i en binnde oec

niet alleen in sich self
mer hi ontfteket oec
mede en ontfengde
mit sine vuerigen
woerde die herten
der mensche als mit
vuerigen blammen.
Wan van dat hi oec
self danckbarlick
sprict tot onse lieue
here god aldus spre
kende inde hoeke sy
re biechte. **O** lieue
here du hebste van
mijnre herte en van
mijnre tonge gema
ket betruende calen.
Daer du dat herte
mit guder hape me
de ontfengt hebste.
en dat vernullende
hert genesē. **O**ter
anderre stede sprict
hi oec tot onse heren
aldus. **O** lieue here
dyn myne is gelijck
eenre fontene. en
mijn myne is gelijck
ene dorst. witter dy
altemael hebste my

gemynt en wt my al
 temael sal ic di weder
 mynen. Ic sette alte
 mael dat myn tegen
 dat dijn. en dan en
 mach ic niet meer.
 Aes o lieue suete here
 alstu my meer geuef
 te so mach ic oec meet
 vincts di. **A**er o my
 alre liefte suetste hee
 ic en wil minneer meer
 ruste. ic en werde self
 altemael myne. **D**oe
 prosper seget. geliker
 wys soe als koninck
 dauid om die bescher
 menisse der stat van
Jherlm inde berch van
 syon de alre hoechste
 sterckste torue hadde
 doen tymere. Alsoe
 oec des gelycks soe
 had onse lieue here
 god die koninc alre
 koninge oec ene alte
 hoge sterckste torue der
 wysheit en der conste
 in de dit **Jherlm** deser
 heiger stedsender ker

ken getymere. tot oer
 re bescherminge. ende
 dat was die hoge **edel**
 leerre scus **Augustinus**.
Op dat hi weer oec ee
 bestrider. een vrese de
 ongeloeinge. **E**en stock
 den dwalende. een
 roede de quade men
 schen. en een sweert
 de heidene. en een be
 scherminge der kerste
 re gelouiger mensche
Noch seget dese selue
 prosper syn discipel.
 die syn engelsche tege
 wordicheit te gebruke
 plach aldus van hem.
O wonderlike grote
 vader **Augustinus**. **O**
 fonteyn der diephert
 wysheit die stedeke
 berde dages en nach
 tes ouledich weerst.
Dispentierende lesen
 de schruuende predic
 kende bedende vast
 de wakende sine lich
 am vmaegerende was.
 en die sorge van alle

kerke droegste. Die
helige gloriose **Iheru**
nimus die schreef oec
tot hē aldus. **Alt**oes
heb ic dyn helicheit
als et betemelikē is
genwnt en geeert
en ic myne dē heer
den behalder die in
dy woent. **En** nu of
dat syn mach so ver
meertē wy rets wat
tot dīnē laue en al
vol veruulle wyt en
wi en late niet een bre
auerhede wi en gedē
ken dyns naemen.
Woe hi altoes **h**erich was
en onledich tot allen gu
den werken. **En** hi
Ende want hi
also gestedige
grooten arbeit hadde
inder heliger kerke
also dat he selden of
nimmer meer ledich
en was. **H**er entwer
he was in heliger cō
templacie of mit yn
nigē meditacie beco

mert. ofte hi was p
dikenende schruende
dictierende. **En** also
als hier voer is ghe
schreue dat he som
tijt nauwe soe voel
tijts vry mocht te heb
ben. daer he sijne
natuerē genoech in
was. als mit etē mit
drincke en mit slape.
En wat bisschoppen
priesters of clerke
hē stedelike nauol
gedē. als om troue
liche saekē tontbin
dē. **En** in alle punte
van hē onder wyset
en geleert te werde
en ver sekert. **O**f
van sijne engelsch
tegenwoordicheit ge
sticht te werde. of
wat noetsaekē enē
ygehike daer toe
dwanck. **En** oec dā
dat wereltlike volck
oec oer saekē an hē
te tractiere en te be
schicke. **En** enē yge

lickē was he na al sy
re macht genoech bei
de geestelick en werlt
lick. geloemich en on
geloemich. **I**n wer sy
heide of iode waren.
he bewees sich tot ene
ygelickē mynlick en
behulpehickē. **E**n wan
hi dan al dē dach ver
moedet en vōnledicht
was. so had hi een ge
woente dat hi des a
uents witter **s**ponen
gynck dat een grote
edel kōninklike stat
was. **E**n butē d' stat
by dē oeuver stont een
gemuechlike plaets
en alte genemē gele
genheit te spaciëren
daer gynck he dan.
En priesters en cler
kē volgedē hē. mer hi
gynck et ducste alleen
op dat syn gotlike cō
templacie en ymge
betrachtinge vander
medesprake der an

derre niet gehindert
en solde werde. **E**n
als hi op dat stedekē
quam so gynck hi dan
daer sittē. en dan soe
quamē dan die bisscop
pē priesters en clerikē
tot hē en ginge dan by
om sittē mit groter
eersamheit. **E**n dan
had een ygelick orlof
te vragē warr hem an
trouelde. en hi ant
wordē en expodirde
enē ygelickē op sinē
vragē en saekē na dat
ter betemedē. **E**n dan
sprakē sē voert te gae
der van hemelschen
geestelickē dinge. en
dit was dan die vma
kinge synre natuerē
en syns lichaems. wāt
syn natuer die was
al gewandelst in gees
telickē dinge. **W**ant
enigerhande vma
kinge of gemuechte die
men wttē tijtlikē ver

geuclike dingē voor
hē brengē mocht dat
en hedde hē niet meer
dan een verdriet in
gebracht. **O**p een tyt
doe he die boeke maec
tē vander hoger heli
ger drienoldicheit.
Doe ginch hi aldus
na synre gewoenten
nitter stat voer die
andere alleen. **E**n in
hē seluē mediteren
de vander hoger heli
ger drienoldicheit.
Doe vant hi dā opt
oeuer vander zee eē
cleyn suuerlick kin
dekē sittende van wo
derlicker angeneem
heit. en dat kindekē
had een ciylkē gema
ket inder erdē opten
oeuer vander zee so
als die ionge spelen
de kinderke opter
strate plegē te doen.
En dat kindekē had
een siluerē lepelken

in synre hant. et put
ten dat water der
Zee wt mit sinen le
pelkē en storten in
syn ciylkē. **E**n doe
die salige eersame
bisschop sē augus
tinus dat suuerlike
kindekē also eruste
lickē sacht sitten ar
beide. so vestichde
he sinē ginch ende
bleef en wemich stā
en sacht genuēchlic
an. **E**n hi trent thant
voert en gruetē dat
kindekē mit mynlic
ker guderlikenheit.
en hi vragede hem
wat dattet dede. **D**t
kint antworde hem
mit groter uerusti
cheit en spraec. **I**ck
wil al dit grote mee
re wtputte. en mach
ict doen so wil ict al
in myn ciylkē giete.
Vander antworde
des kints so wart die

eer sam man verweert
tot temelike satigen
lachē. en antworde
den kinde guetelick
en seide. **O** guede
kint woe solstu dat
vmoegē want datt
meer is groet. dyn
lepelkē dan du me
de puts is clemē. en
dyn cuylkē dan du
dat in stortes is oer
clemē. **D**oe sprac
dat kint ter stont we
der om. **Augustine**
weet dattet my soe
moegelick is te doe.
dit dat ic voer heb.
Dan di is dattu an
dencke te doen. en
vander antworten
wart die helige mā
verwondert en ver
ueert. en vrageden
den kinde wat dat
weer. **D**at kint sei
de weder denck self
wanttu vmoets dat
onbegripelike sacra
ment en afgrondich

vander hoger heiliger
drieuoldicheit in ene
boeke te beslute. **E**n
eer dattu dat solde
vmoegē te doen ick
solde eer dit water
dis gransse meers wt
putte en in dit cuyl
kē storte. **E**n doe dē
kintkē dit gesprake had
doe vrscheent van sinen
ogē. en die salige vad'
Augustinus glorificiet
dē god hoechlike in dē
werken en gedachten.
woe wysselickē en woe
waer dattet kint ghe
sprake had. en hi ginch
voert blidelickē sinen
wech. **E**n die nauslge
de priestere en clerke
quame tot hē tot oere
gewoente. **H**i hadde
een wonderlike bagryp
inder gotliker natuerē
O lieue here sprac he
et syu voel en menig
leie maniere der con
templacie daer in
dat die deuote siele

gemestet wort. **N**er
mijn siel en heuet mi
mer meerte gemuechte
dan wāneer dat se al
re dingē en al manie
rē vergyt en dyns al
leen gedenct. **woe seē**
Augustinus plach te pri
se die geen die gern stor

Ante uen. **E**n in
Augustinus pla
ch die geen alte seer te
lauē en te prisen die
willich en bereit wa
tē te steruē. **E**n hi spc
aldus die geen die
van rueteriger beger
tē om by god te wese
gerne storuē en onid
mynen godes gern le
uē woldē. **D**ie leefde
lydsamlich en storuē
salichlickē als se oere
wil altermael inden
wil godes sette die
steruē oec lidsamlich
En hi plach te stelle
van sommige bisscoppē
die gerne storuē. **a**ls
totten iſte vande he

lige bisschop seē **Am**
brosius. **D**ese eerlike
bisschop doe he lach
in sinen leste en he
wart gebedē dat he
god wolde biddē dat
he he noch wat lang
woldē late leuē. **D**oe
antworde he. **I**ch en
heb also niet geleest
ouder v dat ics my
vet schaem noch lan
ger by v te bliuē. en
ic en ontsie my oech
niet te steruē. want
wi hebbe enē guder
tiere heer. **D**ese ant
worde vhiēf **Augusti**
nus alte seer. **N**och
seide hi oec van enē
andere bisschop die
hē oec geselliche en
vrylichckē was. doe
dese lach op syn vſche
dē in sinen leste. en
hi tot hē quam om te
visentiere. **D**o seide
Augustinus tot hem
als tot sinē sonder lin
gē heuē vrient. **woe**

191
dat he hē voelde. Doe
antworde he hē mit
groter blytschappen
en wolde hē oec sinre
blytschappē mede deel
achtich maekē. ende
sprac mit vrolichē
tot hē woe dat he in
wetter werlt solde gae.
Augustini seide wed.
woe dat he noch om
orber der heiliger ker
kē het noch langer
leefde. Mer op dat
he niet en scheen mit
ter werlt begerlicheit
gehaldē te werde. soe
sprac he noch en seide.
En of my nye waelen
was en of my oec op
sonigē tyde ye wael
gewas. warr om en
solde my dan my niet
wael wese. En van
enē andere bisschop
secht hi oec noch. Doe
die sieck lach te bedde
stont dan voer hem
een schoen yongelinc

en sach he wat onwer
delich an en seide. Gy
ontsiet te lide. en gy
en wilt niet wtgaen
wat wilt gy dat ic u
doen sal. Hi had oec
self alte grote beger
te en het te hē v lange
dat he inmits den na
tuerlike doet mocht
tot god comē en totte
warachtigē leuē syn
re siele. En also groet
was oec syn begert
te steruē dat goen me
sche also seer dit tegē
wordige leuē begere
en mocht. Alst oech
schijnt in enē boeke d'
visentieringe der sie
kē. dan hi aldus seit.
O begerlike doet woe
geru sege ic di comē
tot my en woe beger
like solde ic di opua
tē en willichliche om
gripē en onder gaen.
Och oftet balde gesch
ien mocht. en dat was

al om der onlideliker
begerte die hi hadde
om by god sine schep
per te wese. den he be
gerde te sien van an
sicht tot ansicht. **W**at
he die wan de syns lich
ams alte gern vint
der doet hed late vri
sen en neder vallen.
Op dat he sine gemy
de heer niet meer
doet die rete der we
de en hedde doruen
schouwe. mer van an
schyn tot anschyn in
de volle licht sonder
enich middel of deesfel.
En hi sprac in alte
grote verlanget. **O**hee
waneer sal icti myne
god sien in de lande d
leuender. want hier
in deser werlt en mo
gestu niet gesien wer
de mitte sterflichen
oge. **W**ant wat sal ic
arme onsalige men
sche doen die gebonde

byn mitter swaerhei
de der sterflicher ket
tenen. wat sal ic arme
ellendige hu langer
doen. **W**ant te wyle
dat wy in dese licha
syn. soe syn wy pelgry
vande heer en vrent
van god. **E**n wy en
hebbe hu geen bliue
de stat mer wi soeke
die tocomde stat. **D**eer
ellendich is myn siel.
O wie sal my geuen
vedere als der diue
en ic sal vliegen en
ruste. want geednich
en is my als de suet
als mit myne lieue
heer te wese. **O** god
my is guet dy an te
hangen. want so wie
dat god anhanget
die wort een geest
mit he. **D**aer om my
lieue heer geuet my
te wyle dat ic in dese
gebreechlike licham
byn dat ic dy moet

anhangē sond' verge
tenisse. **O** lieue here
geuet my die vloegē
der contemplatiē en
hals du myn hert in
dyne hant. want so
der dy so en mach dat
mēt opgenamē wer
de tottē hogē dingen.
O myn lieue here god
daer haest ic my toe
comē. daer die alre
ouerste ewige vrede
regniert. **O** lieue hee
als die siel totty vlie
get. so ruisschen oer
voel dinge. **A**der ou
mids dīe gebaden
soe mote **u** se van my
wijckē. en myn siele
moet oer oers selfs
singē en vgeten alre
anderte dinge en an
tredē en comen totty.
En in di mynē auer
mynhkē schepper die
ogē des gelouē onbe
wegelick vestigē. en
dy andenke en anha

gen en altoes bescon
wē en voer ogē hebū
en stedelike inder her
te. **D**u die dan kust
dat gewarrige ewige
ouerste guet. want
als in dē boeke sijne
bedinge stiet. **D**o was
he gelyck der duuen
die in tter arke was
geulagē en nergent
geen rust en vant. **A**
so en vonden oock die
voete sijne mynhker
hegerte nergents geē
rust in alle der werlt
en allet dat inder tyt
was. **A**der het was
hē allet swaer en las
telick allet dat hi sach
of hoerde. en van allet
dat die wtwendige
sinne in deser tyt ge
brukende syn. **A**lsoe
hi oer in dē seluē boeke
tugēt en seget. **O** lie
ue here du weets wal
dat ic dy alte veel lie
uer heb en meer myne

dan hemel en erde en
al datter in is. Want
al geuestu my hemel
ryck en ertryck en al
let datter in beslate
is. ten mocht my doch
dine knecht niet ge
mege du en geuest
my dan dy selue. In de
boeke synre knechtē
sprict hi oec. O heue
here du heuest ons
gemaect totty en on
rustich is onse herte
het en sy dattet rust
vinde in dy. Aldus
sōe was die heilige va
der lydsamlike on
lidsam als inde her
telike blange tot god
Want he hir wesen
moest en sien sine ge
mynde als doer ene
spiegel in gelikenisse.
Aer niet van anshy
tot anlicht daer alle
syn bynenste na blan
gede. *Woe sē. Augusti
mus sine nauolger mitt*

*clergien en al de volck
conformierden in sy
stede. C. en my capittel*

Die eer sam
vader du
gustinus
die mitter
wysheit godes als
mit eenre volte bloet
veruult was. Die
anmerctē wo dat na
de dode der bisschop
pē twydracht en twis
tinge op plach te staē.
Want he plach se toe
ordenerē als men
dat begerdē van hē
dat hi dan oec merc
tē en onderuant wo
dat hē die dringe had
dē. Darr om plach
hi dē volo van spone
voer te leggē dat sy
gehengē woldē. want
hi al seer began te al
dē. Dat he niet alleē
vriuts dē clerken en
priestere Canoniche.
mer oec mede ouer

mids oerre alre guet
dunkē enē anderen
bisschop ordemieren
mocht. die na sijne
doet bisschop weer.
Op dat vrints sinre
doet na om geen on
lede van twistinge
of twidracht en que
me. mer al dat volc
wilde hē als oere
vader en en mochte
dare niet van hoere.
Ten leste bracht hi
se dare to dat sijt ge
hengde. en dat he
bisschop bleef also lan
ge als hi leefde. En
moe dat dat geschie
de dat vrintmē in sij
ne epistelaer. en dat
heit Gesta Augusti
ni. en dat wil ic hier
an schriue en begint
aldus. Gloriosissimo
theodosio deces et
valentino augus
tini iteru consuli. In
der sester calenden
Octobris. Vo August

tinus te saemē mit
sine mede bisscoppe
Religians en martia
no gesate was inder
kerke des vrede inde
kōnincryke van spo
nē. dare tegenwor
dich by ware dese na
beschreue priesters.
Als Daturinus leo
parius barnabas.
fortunatus rusticus
laxarius en emilius.
Dare stont oec by alle
die clergie Canonike
en al dat gemeyn
volck. Augustinus
die heilige vader en
bisschop sprac aldus
int apenbare en seide.
Allet dat ic inde dage
van gisterē uwer cari
tate voer gelacht heb
dare om dat ic wolde
dat gy aldus menich
uoldehick vgaert sijt.
En want ic bin also
menichuoldehick ver
gaert sie. alle and
er ringe achterge

late so is dit nu te vol
brenge. **E**n so wat de
ic nu spreke wil dan
suldi inwendich an
dachtich in wese. **G**y
hebt wael gehoert
dat wij al in desen le
ue sterflic sijn. en de
leste dach vre of ston
de ons leuens is alle
mensche onseker. me
nochtant inder u ster
onsprekeliker kint
scheit so haept men
verwachten de die
spreekende kintscheit.
Inder kintscheit soe
haept men der ioget.
Inder ioget so haept
men der ioncheit. vā
der ioncheit haept
men die vol sturcheit
en swaer ryphheit. **I**n
der swaerte ryphheit
so haept men den al
derdom. **M**er of me
dit al sal crige en al
dus come sal des me
onseker. mer tis noch
tant seker datment

haept. **M**er die al
derdom en heeft
noert an anders ges
tyts of enich alder
doms des hi verwach
te mach. **E**n heb is
de mensche onseker
woe lange dat he in
de alderdom wese
sal. mer dat is noch
tant sekerst dat gee
ander tyt en is die
de alderdom volge
sal of mach. **W**antet
dan god onse he wol
de soe quam ic hier.
in deser stat. **I**nde
tonemende iare doe
quam ic en ic was
noch ionck en ic by
geal det. **I**ck weet
wael woe datter
na den dode der bis
schoppē die tundra
che en twistinge die
kerke plegē te ver
stoere. en dat is oec
sels ducwyl onder
uondē heb en my be
droeft heb. **D**arom

soe sal ic alsoe voel
alst myn angheet deser
stat voersien dat oer
dat niet en geschie.
En also als u carita
te wael weet so heb
ic my in deser kerke
van mybelittan ge
weest een deel tijts.
want dat badē my
die broeders en al
te meest die knech
te godes dat ic come
solder na der doet se
lige ~~g~~gedechtemisse
myns brueders en
mede bisscops **S**eu
ro. dan wart oec en
ger vstoeringe ont
sien. **I**c quam daer
en also alst god wolde
soe halp he ons mit sy
re barmherticheit.
want se namē den
genē in enē bisschop
den die leuende bis
schop dan to geschiet
had. **E**n doe hē dat
te wetē was gedaen

doe ontfienge se om
en omuattē hē gerne.
na wil des voergaen
dē bisschops. **D**aer
was nochtant al wat
in dat niet al voldae
en was na der rechte
ordemere. **W**ant
brueder **S**euero had
gemeynt dattet ge
noech hedde ~~ge~~
weest dat he synen
nausolger alleen by
der clergie hed ghe
schiet. **E**n totte volck
en had he daer niet
af gesprake. so dat
oerre somich dan
niet in te pas te wa
re. **A**der wat meer.
het genuechdē god
die vrouicheit wart
vrouē die blitschap
quam an. **H**i wart
bisscap geconformiet
den die voergaende
dan to geordemert
hadde. **D**an om da
op dat sich niemant

re moet hi he sonder
doetlike sonde. Op
dat hi daer maeke
blytſchap des leuen
digens en veruulle
die stat des steruen
dens. Dese dingen
als gy hoert en ſiet
die werde ontſan
ge vande notarien.
En myne rede en v
rappinge en valle in
der erde niet. en op
dat ict v noch apen
barliker ſetge ma
ch. Aldus volbreunge
en vaſt maekē wij
die kerke like geſte
en maniere en alſo
wil ict oec geconfor
miert hebbe. in al
ſo veel alſt totten
menſche behoert.
Vande volck wart
gerope xxxwerf ſes
werf gade ſij danc
en xps ſijn laue v
hoert ons xps. Oec

Augustinus dat leue.
Driewerf tienwerf
wart geſacht vande
volck. Dy ene vader
dy ene biſſcop begere
wij. Achtwerf wart
danc geſacht. Het is
werdich het is recht
werdich. Dat wart
xxwerf geſacht. Hy
heues mael verdient
hi is des mal werdich.
Dat wartter xiiwerf
geſacht. Dignu est
tu est. Dat wart ſe
uenwerf geſacht. Do
dat volck ſweech doe
ſpraec Augustinus
die biſſcop. Danc om
ſo als ic geſacht heb
ſo wil ic myne wil en
uwe wil mit kerke li
ke maniere en geſte
geueſtet hebbe alſoe
veel alſt totten men
ſche behoert. Mer
datter behoert totte
hemelike wille gods

soe als ic gesacht heb
sa laet ons god bidde
dat he vestige wil de
he in ons gewrache
heest. **D**anden volck
wart gerope dñe or
del doen in danckba
heit. sestenwerf wāt
gerope. **Fiat fiat.** het
geschie. het geschie.
Het wart twelfwerf
gesacht. **D**ie vader
Craculus in ene bis
schop wart seswerf
gesaget. **D**o dat volc
sweech do sprac **Au**
gustinus die bisschop
Ic weet wael dat gy
oec wael weet. mer
dat en wil ic van hē
niet late geschie dat
ter van is geschiet.
en wat dat is dat
weet gi wael uwer
voel. mer die do noch
niet gebare en ware
die en wetens licht
met. **O**f die oec doe

de olderdom des we
tens niet en hadde.
Doe die alse **valeri**
vader en bisschop sa
liger gedechtemisse
noch inde licha was
doe wart ic georde
niet en gesat mit
hē so dat ic do niet
en wost dattet inde
consiliū van mycene
verbade was. **E**n hi
en wostes oec niet
wat in my begrepe
was. **a**jer dat en wil
ic niet dat dat in
myne sden **Craculus**
begrepe sal werden.
Doe wart vanden
volc gerope. **D**es
gracias. xps laude.
Sot sijn gelaest. xps
sijn laue dat wart
xxxwerf gesacht.
Doe dat volc sweech
seide **Augustinus**.
hi sal priester wese
als he is en tocome

de bisschop alst god
 wil. mer slechts mi
 sal ic doen vmits der
 hulpe godes dat ick
 tot noch to niet ghe
 daen en heb. gi weet
 wael dat ic dat voor
 een deel iare gedaen
 wolde hebbe. mer gi
 en gehengdens mi
 niet. **H**et behaechde
 mi en v om der sorge
 en andacht der scrif
 tuere die mi die va
 ders en broeders en
 medebisschoppe in twee
 consilii als van mi
 dien en van karthagi
 en gewerdicht hebbe
 in te sette. dat mi i
 nse dage niemant
 moeliche wesen en
 solde en die geste d'
 kerke syn volmaect.
Het heuet v behaget
 v wael behaegde en
 v wtropen syn besche
 ue en vertelt. **E**n
 clem tijt wardet hi

mi behalde warach
 teliche en geweldeli
 ke wardet te brake.
En ten wart mi oec
 niet gehengot an te
 dencke dat ic wolde.
 voer myddage en na
 myddage so werde ic
 voel volledicht mitter
 lide saeke en becom
 mert. **I**c bids v beger
 lich en benaume v by
 xpm. **D**at gi desen
 ionge **Craculum** de
 priester den ic hude
 dyes dages bewese heb
 in ene bisschop mynen
 nauolger. dat gi dat
 lide wilt dat ic desen
 mijn lasticheiden in
 storte mach van mi
 ne becomer missen.
Vande volc wart ge
 ropen. dyn ordel dats
 dyn guet duncken
 doen mi danckbar h^t
 gode. **D**wart vijf
 werf en seuen werf
 geropen. **O**o dat volc

sweech doe sprac die
bisscop Augustini. **D**ar
om soe doe ic uwer ca
ritate en guetwillich
dancbarheit by gade
onse heer. **V**mers vā
hē so doe ic danchar
heit god. **D**ar om my
lieue broeders wat
des is dat sal van my
genamē werde en tot
hē gebracht werden.
En so ware to dat hē
mijn raet mitte is dā
en sal hē mijn hulpe
niet ontseget werde.
Dat moet vere van
my wese dat my hē
die ontreckē solde.
mer nochtant so wat
des is dat mē tot my
te bringē plach dat
sal mē tot hē bringē.
En he sal hē mit my
beradē als he niet en
mit wat dat he mē
saekē et best doen
mach. **O**p dat he dē
genē eyse tot enen

hulper den hi enen
vader bekennt. op
dat van u niet en ot
breke. **E**n ic dan tē
leste of my god enich
spacū des leuens
wil geue. dat ic dat
self corte leue niet
en geue tot trachheit
of ver sumelheit. **A**s
ic sal my seffenē in
dē doechdē also voel
alset die heer geuet
en vō ledigē nitter
heligē schrift en dē
sal hē vorderlic we
sen en v alle. **D**ar
om sprac he hē si
niemants en sy ty
dich mynre ledicheit.
want myn ledicheit
heuet in oer een gro
te werclicheit. **I**ch
sie my van deser sae
kē war om dat ic v
hier te saemē getopē
heb alle dinge voldae
te hebbe als ic solde.
En hē is noch in ver

antworde noes wat
ic sal u antworde ont
halde. En van desen
volborde oec wat we
te wpe. Dande volck
wart gerope. fiat fiat
twintichwerf. in swerf
Dit nu es iustit est.
en twintichwerf acht
werf fiat fiat het ge
schie wart gesacht.
xxijwerf. lange wer
dich lange ver dient.
hoert xps en bewaet
Craculu wart gesa
cht achtwerf xwerf.
Doe dat volc sweech
sprac Augustinus die
bisscop. Hi heuet wal
so dat he die dinge
die gade we hoere die
tot syn helicheit hoe
re wael vol daen sal
moge. In welker me
onser vinger gebede
so beuele ic dat alre
meest uwer goetliker
myne. dat gy alle u

sacke en alle u onlede
achter laet en stort
u bedinge totte heer
voer dese kerke. en
voer Cracule en vor
my en voer de priest
godes. woe dat sick
ste Augustinus vander
wtwendiger onleden
ontoech en tot beschou
winge gaf en u capit

Als dan dese
dinge volen
oet ware so gaf sich
die auer helige vader
Augustinus in synen
alde daege mit groter
muericheit en andach
te tot synre beger der
vriicheit en enicheit.
En dat oec niet allee
tot synre behoef mer
tot behulpe alle der
heiger kerke auer al
die ganse werlt. Ja tot
ten ende der werlt to
vmits sine goetliken
schrifte dar hi he me

de vouldichde. **W**at
soe als meester **Jordan**
van hē schrift so soldē
alle clercklike geleerde
mānen seer struckelē
en hessē se sijnre scrif
tē niet. **W**ant alle die
ander leerrers hebben
oer schriftē gemeynlic
mit sijnē schriften ge
ciert en seer voel en
mēnichuol delickē in
oerē schriftē getagen.
Al en hessē hē geen
vīck gemuechliker
geweeft dan in dē got
lickē schouwē sich te
oeffenē en mit hē self
sich alleen te bēcomē.
Nochtant sochte hī al
te ernstelickē dat al
der heiliger kersten
heit mitte en noet wā.
en en vergat des niet
al tot sijnre lester siē
heit to te besorgē en te
bedenckē. om dattet
hē van god beualē wā.
alle der heiliger kerke

sorge te draegē. **H**u
na so gemelt hōer got
liker voer siēicheit
datter een groet volck
en een onmenschelick
her manthick en seer
starch geoesant in dē
stride mit mēnigerley
wapē en schutte. **O**it
ware die wandalē en
halanē. **E**n dēse had
dē onder hē noch een
ander quade partie
gemengēt. **D**at ware
die goetē en se quame
van hispaniē te schep
an. in dē palē van **Af
frica**. **E**n doe se alle die
stedē van mauritanie
gewonnē hadde. soe
vielē se an die kōninc
rijckē die by **Affrica**
lage. **E**n dat volck
was van alte groter
wreetheit en vermoet
heit. en verdoruen
allet daer se hī qua
mē. **A**ls mit toef mit
vslaen mit mēniger

leye tortuente en mit
 verberne en mit me-
 nige andere quaet da-
 dicheide. **E**n sy en sp-
 aerde noch wijs noch
 man. **J**ouo noch alt.
 noch de priesteren noch
 den diennes godes. no-
 ch den kerke noch de
 ornamento der kerke.
Doe dan dit groete
 quaet die alre helich-
 ste guder tierenste va-
 der Augustini vnaem
 en bekende so anmerc-
 te **H**ie dat mit alte gro-
 te medelide sijns herte.
En oec niet alle als
 ander mensche mer
 alte noel dieper en gro-
 digen. **E**n sonderlin-
 ge die pericule der
 siele die hi voersach.
 want he plach dat in
 ewiger gewoente te
 hebbe alre mensche
 ongeual te beschreie.
Want alle syn kon-
 ste ware vol medelik

barmherticheit op al-
 re mensche lide. **D**an-
 om so was he nu in alte
 grote druck en mede-
 lide op also voel groets
 ongeuals. wantter ge-
 schreue steet. een ver-
 stendel hert is ee mot
 der bene. **E**n datt om
 na dat die psalmista
 secht. so ware he syn tra-
 ne nachtes en dages
 syn hroet. **A**ldus so had-
 de he nu een alte inner-
 liche bedructe pijnh-
 ke leuen in sine eer sa-
 me leste olderdom.
 want he sach die stede
 vderue mitte ruet.
 die tymeringe slaten
 en dorpe vderue en
 vnielt werde. **P**ries-
 ters godes en die die-
 res der heiliger kerke
 en die offerhande des
 dienstes godes alre we-
 ge vstroiet en beulect
 werde. **H**i haddes gro-
 te druck datter som

nich ontbrakē ware
inde tormentē. en an
dere mitte swerde h
slaegē. **E**n datter so
nich geuange waren.
en die kersten geloue
achter latende dien
de se de maendē. **E**n
hauē al dese iamerli
ke lidelicheidē soe be
claegde hyt en besch
reidē bitterlicken
dat die mynentlike
dienst godes al nach
tes en dages also ver
ginge. **E**n die hoich
tidelicheidē en merli
cheidē die men god
schuldich was dat die
ni niet en geschiede.
En dat mē die goth
ke sacramenten ni
niet en vsocht. en oec
of licht yemant weer
die se vsoeke wolde dē
mē nauwe yemant en
solde vnde die se geue
wolde of mocht. **E**n al
te ontfarmlike beclaeg

dē hyt mit suchte en
mit schreien op die ge
ne die hē vberchdē in
hale en bufschē en be
roeft ware van oeren
noettruffē en vgtunge
van stracht en van
honger. **H**i ontfarm
de hē oec mit alte gro
tē medelidē opten
praeste en priesters
en clerke en diene
der kerke die beroeft
ware van alle oeren
noettruffē. en alsoe
armelike oer broet
badē. en dat hi sach
dat hē al oer noettruf
tē en die hē daer in
dienē mochte ontfarm
ke. **W**ant in alle den
lande en bleuē nauwe
drie bisdomē van soe
voelē. en dat waren
dat bisdom van kar
tagiē. van sponē. en
van tagateniē. **A**er
in tocomende tyden
na synte doet so wart

die stat van **ppone** oec
 vderst vande income
 linge. **E**n also voel als
 hi hoget vstaende was
 so bescreide hyt oec te
 meer en te auerulode
 liker dagelike mit me
 delide. **E**n alle dese
 iamer car minge en
 druchtheide wiesch
 so seer dat noch te wile
 he noch in sinen stnet
 was. die vande naer
 re quam en beleide
 oec die edel stat van
ppone. Die greue bo
 nifacius daer hyr von
 af gesecht is. mit ene
 grote her die die gote
 hiet lach inder stat
 van **ppone**. en bleef
 dant alle die tye dat
 se belege was. **V**iertie
 maent lange lage die
 vande vort der stat,
 en die and bisscoppē
 dant onlants vloen
 al totter stat van **spo**
ne en bleue dant alle
 die tye dat se belege

was. **E**n die vande
 hadde dat water der
 zee der stat outagen
 so dat die lieue vande
 godes mit alde volck
 in alte grote lide ware.
 en se plage mit malca
 derē dant af te spreke
 en se merctē die beue
 de ordelē godes voer
 oere oge. en seide. **O**
 heer du bist rechtur
 dich en gerecht sijn dy
 ordelē. **E**n mit schreie
 en mit suchte baden se
 ynichliche totte vader
 der ontfermherticheit
 en god alles troestes
 dat he hē gemerdige
 wolde se te vlichtē en
 vtroeste in oeren alte
 smare tribulacie. **D**oe
 dattet eens maelō ge
 uel doe se tsaeme sate
 auer tafelē mit oere
 guder tierē alre helich
 stē vader **Augustinus**.
 en sprake druchelike
 vander saekē. **D**at doe
 die suete vader tot sy

nē bedructe kinderē
en sōenē sprac mit
troesteliker stemē en
seide. **W**eet mijn he
ue broeders dat ic dit
inder tyt onser ellen
dicheit van god bid
dende bin. als dat hi
hē gewerdigē dese
stat van alsd groten
druck en swarē beleg
ginge vloesē wil en
van oerē mīdē. **O**f
duncket hē anders
mitte en guet sijn dat
wijt lidē solle dat he
dan sine knechte ge
uē wil sterke verdul
dicheit sinen lieffte
wil te volhorde. **O**f
dat he my van desen
louē toe hē wil haelē
op dat ic den groten
riemer niet sien en
derf. **D**oe hē dit al
dus seide en hē sine
mede broeders suete
liche troeste. so begon
de oec alle die ander
bisscoppē en clerken

mit hē tot god te bid
dē en alle dat volck
gemeynliche dat se
vande mīdē vloest
moeste werde. **E**nde
siet inder derder
maent der beleggē
ge der stat. soe viel
die guder tierē vād
te bedde andē zaegē
en wart geoeffent in
alte swaertre siecheit
sijns lichams bys to
ter lester vren toe.
Siet moe dat die ge
nadige heer niet en
beroefde sine knechte
Augustine vander
vruchte sijn bedinge.
want dat he mit saxe
liker stemē vanden
heer gebedē had dat
verreech hi hē seluen.
Dōmige bisschoppē
namē raet an hem
woe dat se best in oe
re grote noede doen
solde. wer dat se bet
by dē volke bleuen
of te vlien. sonder lū

ge wantter ind' ewa
gelie steet. Ist dat se
uuer uolge in die eē
stat soe vliet in die an
der. **D**an hi hē doe
guet onder scheid vā
gaf mit schriftelike
machten. woe dat se
schuldiger were hi
oere onder saten toe
bluue. **E**n dat se gue
de getrunne hiet dē
soldē wese. **A**ls se dē
wulf sege come dat
se dan niet vlien en
soldē. **E**n dat self pūt
dede hi oer seluen ge
trunne in alle pe
rikel. **V**an sinē grote
hertelike vlangē dat
hi had onthonde te we
se vande vleisch en tot
gade te comen in sijn
rijck. **E**n vj capittel

In was een mā
vol hemelsch
begerten. en hē ver
langedē te mael seer
dit leuē te late. **E**n
dat lant der boloffe

in der ewiger salich
te besitte. **H**i riep
mit dorstender beg
tē tottē heer als in sy
uē **D**oleloqua steet.
O myn god mynre sie
lē dorst en begeert
crachtelike totty. ge
lyck als dat hert be
gert totter fonteynē
der waeterē. och wā
neer sal ic come en
apenbare voer dīne
ansichte. **O** fonteyn
des leuens. **O** Ader
der leuender waete
rē. wāneer sal ic co
me tottē waeterē dī
re sueticheit. van de
ser dorre woester er
dē. **O**p dat ic mynē
dorst mocht saeden
wttē waeterē dīne
barmherticheit. **O**
heer my dorst na di
du die bist een fonteyn
des leuens. verlicht
doch myne siel mittij.
my dorst na dē leuē
dē gade. **O** wāneer
sal ic totty come en

apenbare v'schijne vō
den aſichte godes. **O**
of ic noch eens tyt
dē dach ſien ſal. den
dach der vloefinge.
dē dach der vrolicheit
en der blytſchappen.
den dach dē die heer
heuet gemaect. **O**p
dat mi ons v'hoegen
mochtē en verblidē
indē daege. **O**auer
clan dach die genē
auent en weet noch
genē onderganc en
heuet. **D**an men hoe
rē ſal die ſtēme d'yn
laues en der vroeli
cheit en der belynge.
Dat is ganc in die
blytſcap des heren.
ganc inder ruſten
indē wydē ſael des
huſes des herē dan
die grote ononder
windelike dinge die
wonderlike geuech
like dinge gemaect
ſollē wēdē den geē
getiel en is. **D**an
ſal wēdē dat leuet

makende leue ſuet
en mynlic en altoes
andenckick. **D**an
ſal die hoechſt wa
nchtige ſalicheit
wēdē. en die ſeker
ruſt en die ruſtige
vrolicheit. en die
vrolike ſalicheit. ſe
ker ſalicheit en ern
ge ſalicheit. **D**at is
die ewige drieuoldi
cheit. die drieuoldi
ge enicheit. ewige
gotheit. en gotheit
der enicheit. en dat
ſalige geſichtē der
eniger drieuoldich
en der eniger goth
ewelic te beſchouwē.
dat is die blytſchap
myns herē die ic be
ger. **O** ſalige geſicht
bauē al. o blytſcap
bauē al blytſcap dā
geen and blytſcap
butē en is. wāneer
ſal ic in di gaen dē
ic di ſien mocht mit
te heer die in di wo
nēt. **I**c ſal gaen en

sien dat grote visioen
 wat dat is dat myn dā
 af onthelt. Och myn
 myn iamerlike elle
 de is vlenget. Och
 woe lange sal my ge
 sacht werde. wacht
 en echter wacht. en
 wacht en wē wacht.
 En nu wie is myn v
 wachtunge en is dat
 niet die hee. warlic
 die heer is myn ver
 wachtunge. Laet ons
 dan verwachten den
 heer onse gesontma
 ker Ihu xpm die we
 der vmaeke sal den
 licham onser armoe
 dicheit. conformat
 de licham sinre clau
 heit. O heer comt en
 visentiert ons in vre
 de. O myn lieue hee
 comt en wtleidet de
 geuange wtte ker
 ker op dat he mit
 volcomenre herten
 voer dy vblide mach.
 Comt O myn lieue

here die alle volc be
 gerlick hyst en toent
 dyn ansicht en wi solle
 gesont werde. Comt
 O myn licht en myn
 vloeser en wtleit my
 siel vande kerker de
 ser vanchenisse. om
 te behē dine heilige
 naem. Och woe lange
 sal ic onsalige gewor
 pe werde inde vloodē
 mynre sterflicheit.
 En ic rope totti suete
 here myn god vhoert
 doch de genē die totti
 is ropende inder gro
 ter bisterre zee deser
 ellende. En leit my
 mitti totter haene d'
 enriger salicheiden.
 O mynlike xpi god
 van gade myn toulu
 cht en myn cracht en
 enige hape des men
 schelike geslechtes.
 Wes licht dat wi van
 veer sien ons desen
 duisternisse en neue
 le op deser geluend

zee vlicht ons oge als
die radiē der sternē
des mers. Op dat wi
geschied mogē werde
te comē totter saliger
haeuē. **O** gude **Ihu**
regiert onse schep
mit dynre rechter
hant mitte holo des
heligē cruces. op dat
wij in dese vloeden
niet en vgaen en in
dat diepte niet en
trecke. **A**er mitten
hake dyns cruces so
treect ons totti self.
witter deser bisterre
zee du onse enige ha
pe den wi van veers
sien mit schreikhē
gesicht onse oge alte
mael totti gekiert.
O sonne der rechtu
dicheit dar gi staet
inde seuer des hemel
schē vaderlants onse
verwachtinge. **H**er
hoert ons god onse
heilgeuer. haep al d'
eynde der erde ende

vere in die zee. **W**y
arbeide en wandere
in deser droeuer
zee. en du staets in
de seuer en siets on
an onse perikel ende
noet. **O**ch maect on
gesout om dme helige
naem. op dat wy se
kerlike totter haeuē
der ewiger salicheit
comē mogē. **E**n wy o
mijn heer mijn god
mijn gesoutmeker
en mijn formierre
inde buuck mynre.
Die wy in dme han
de heeft beualē mijn
anschy n heft di blite
like gesocht en noch
sal ic dyn ansicht sue
kē dat ansicht godos
der der doechdē. **D**a
alle die glorie der
saliger ansteet. en
dat te beschouwe is
ewich leuē en al der
heligē glorie. **D**at
hert der geene die
god suekē dat vlyt

hē. mer alte voel meer
 der die god vnde. wāt
 ister also grote blig
 schap gelege in dē sue
 kē. **O** wo grote blig
 schap ister gelege in
 dē vnde. **O** hēe dā
 om sal ic mit berne
 der mynē en sonder
 ophaldē dyn ansicht
 suekē. **O**p dat my dā
 ten leste opgedaen
 moet werde die poer
 te der gerechticheit
 en ic mach gaen in
 die bligschap myn
 herē. **W**o he genas enē
 siekē in sinre lester crac
 heit. en wo he star ff.

D **O** en vñ
 die helige
 gloriose bis
 schop **Augustinus** lach
 in sinre lester siecht
 so quam dā tot hem
 een man en bracht
 tot hē enē siekē sōen
 en eisschedē die gesōt
 heit van hē. **D**ā to
 antworde die helige

oetmodige man gode
Augustin en sprack.
O sōen wat segstu v
 mocht ic wat van sul
 kē saekē sōe solde ic
 vners an my self be
 staen. **D**ie mensche
 antworde weder. het
 weer hē in enē visioe
 te wete gedaen dat hi
 gaen solde totten bis
 schop **Augustinus** en
 biddē hē dat hi hē die
 hant opleggē sōde en
 he solde gesontheyt v
 crigē. **D**oe dat die he
 lige man hoerde do en
 vtoech he niet der got
 liker stemē gehor sa
 te wese. en stach syn
 hant wt en leide se
 oetmodelike optē sie
 kē. en die sieke men
 sche wart ter stont ge
 sont van synre qua
 lē. en hi sendē hē wed
 al gesont thuis mit
 vroude god lauende.
Ducwile so plach he
 tot sinē broederen in

gesellicker collacie te
segge. woe lauelicke
en wo heilichlike dat
die priesters godes
leuede of oec ander
gude kerste mensche
Nochtant en solde
niemant van he mit
werlt vaere sonder
werdige bereidunge.
Als mit berouwe en
biechte en mit werdi
ger ontfunckenisse
der sacramente. **E**n dē
self dede hi oech all
was syn leue heilich
en puer bannen men
scheliker natueren.
Nochtant beual he
in synre siectē datmē
hē die seue psalmen
dauids vander peni
tencie solde schreue
en die quatetnē la
ge dat hy hē tegens
der want vōr sinen
ogē op dat hē se lese
mocht. **E**n hi lag en
schreide en bede an
dachtelike. **W**ien da

ge voer synre doet
bat hi oetmodelich
en ernstelic datmē
niemant tot hē en
het in come. dan als
die aedicus quam.
of als hē niemant etē
of drinckē bracht.
Op dat syn inwen
dige andacht van
niemant gestoert
of gehindert en sol
de werde. **E**n dat
geschiede also en al
dē tijt was he nite
lick en andachtelick
in sinē gebede gedue
rende en in danchar
heit des lauē godes.
En beual god die
heilige kerke wes
getrouwe dienne
hi geweest was hei
de dages en nachto.
en en hadde hē self
niet gespaert hē
tot sinē leste ende
to. **E**n hi bereiden
sinē muetige gēst
mit grote blange

totten heer te waere
 daer hi hē to haesten
 te comē. Dat woert
 godes droech hi altoes
 bernende in sine her-
 te totter doet toe. En
 dat self woert pducte
 he sonder ophalden.
 wackerlic en stut-
 kelick mit gesonden
 inde al tot sinre lest
 siecheit toe. Doe die
 begerlike tijt an qua
 daer hē mit grote b
 langen na dorstende
 was en alte lange be-
 gert had als dat hi de
 se werlt solde laten
 en intwaere vander
 pelgrimaedse. Dair
 he so getrumelick in
 gewandert had mit
 ene gestedige vlan-
 ge na de hemelsche
 vaderlande. na dat
 huis der ewicheit de
 sonder hande gema-
 ket is inde hemel.

Doe die vre quam so
 quamē al dair tot hē
 die bisschoppē die ind
 stat geulumē waren
 en syn broeders en an-
 der deuote mensche
 en bede en schreide
 druckelike in dat af-
 scheide oers gemyn
 de vaders en oers ge-
 trumē hierde. En hi
 was mechtich in alde
 lede syns lichams en
 mit gehelē gesichte.
 en hi hoerde wal. en
 opgaf begerlick den
 heer sine geest en ont-
 siep mitte vaders.
Doe wes lauelike oef-
 seninge en vinge eer-
 like sacrificie die de
 heer gedaen worden
 voer hē vande bisscop-
 pē priesters en cler-
 kē. En hi wart begri-
 uē mit voel tranen.
Hi en maecte oer gee-
 testament. want hy

die xps arm was en
hadde niet dan hge
van make mocht. **A**l
te vltelike beuael
he dat in die boeke
der heiliger kerken
en alle die boeke trac
tate en sermonen alte
vltelike solde betwae
re. en oec dat de na
comelinge solde beue
le. **W**ant he begerde
dat alle mensche dar
in vorderen mochten.
Wat dat he had van
costelheit van orna
mente dat beual hi
en getruwe priester
dat hi dan die sorge
van draegen solde.
Sijn vriende en ma
ge na de vleesch die
tinctierde hi als and
mensche mer se by o
ware of van om. **H**i
hiet der kerke achter
een vol geselschap een
grote clergie van ca

nonicken en monike
cloestere van manne
en vrouwe die he
eerfamilie onthiel
de mit oere prauwen
de en menichuoldi
ge boeke tractaten
en sumen. **D**an me
oec in bekene mach
worden hi geweest
heft. en wo claulike
dat he in al der he
liger kerke geluch
tet heuet. **G**elyc d'
sonne die auer alle
die werlt oer vueri
ge radie wtspreide
de is. **E**n hi en was
oec niet alleen een
geleert scribe inde
ryke der hemelen.
die van sinen schat
voertbrenges nye
dinge en alde. **M**er
hi was oec meerre
als dan die gesont
maker af secht. **S**ic
loquimur et sic facie

So wie spreect en so
 duet. en so wie datt
 duet en so leert die
 mensche die sal groet
 wese mit rijke der he
 melē. Groet heuet
 hi geweest inder stri
 dender kerke. dat
 was oetmodich vrod
 sam en lydsam en vol
 groter goetliker wijs
 ne en andere groten
 wechde die he waer
 like groet maecten.
Hi was een keiserli
 ke basune die oech
 niet alleen die slape
 de kindere. mer oec
 die in de doethicken
 slape der sonde ver
 haert ware. der mo
 der der heliger ker
 ke weder op weeten
 wtte doethike slape.
 als der ongeloue en
 alrehande grote doet
 like sonde der sielen.
Hi was een gulde or
 gel vmits sinre grot

wijsheit en goetliker
 wijsne mit sinre schone
 clare gelaue. **O**mod
 helige kerke so heuet
 he v kinder getugen
 en geleit in de wech
 der waerheit en wed
 gesat by de brudego
 xpi. **H**i heft oec ghe
 weest een alte sterke
 muore colupne. **O**mo
 der helige kerke dan
 sich v vmoede kindere
 in de sonde en in alre
 gebreechtheit an ge
 rust hebbē. en vcaldo
 syn worde van alreleie
 gebreechtheit en qua
 der begerte. **H**i was
 oec een ongebreeclic
 stock vande holt lyba
 up. den rechten wech
 wijsende de dwalen
 de den cleine mitte
 grote niemant achter
 latende. **O**moder he
 lige kerke in al ure
 eynde heuet hi vrede
 gemaket vande gene

die van te vechte pla
ge verloesten hy v.
En v sieke cranche hy
der plach hi te voede.
die sterke plach hi te
veste mit guede. **A**ls
inde sacramente der
wijshede en der got
liker myne. **H**i plach
v die voshens te van
ge en te viaege wtt
uwe wyngaert. **D**as
ware se die heimeh
ke dwalinge voert
brichte. **E**n hi waec
te beide nachtes en
dages op uwer hue
de. op dat gy van u
we mande niet ghe
quest en solt werden
niemant en vantine
synus gelijc. **O**bruit
In moder helige ker
ke v te bewaere van
uwe mande en in al
le costele gewade ver
mits alreleie guder
leringe v bequeem
te make uwe brude

gom. **D**arr om so
schreiet u en wtstot
tet guder tiere tranen
want he nu van u ge
uaere is. want syn
wonderlike vaderlike
ansicht en sal v in de
sen lande der sterfli
cheit niet meer ghe
toent werde. **N**och
oec syn suete stemme
en suldy niet meer
hoere die genuechte
was banen alle spele
van musike. **A**er v
blijt v nu hoechliken
mit he. want hi hude
wtgetage heeft dat
cleet der sterflicheit
dat he seer te beswe
re plach. **E**n heuet
dat cleet der ewig
onsterflicheit ange
tage dat he ontfan
ge heft vanden hant
des heren inde lande
der leuender. **H**ude
heuet he al syn beger
te mit gude vervult

inde lande der leuen
 der. **D**an om so vbligt
 mit hē want he was
 gerechtich hi gaf ene
 ygelickē alst behoer
 dē. **H**o sūe hē den
 gaf he na al sūe ver
 moegē alst hē betem
 dē inwendich en wt
 wendich lof en eer.
In alre mensche or b
 na alle synre macht
 was he vlitich. en so
 is he hude ingegne
 vol ere. in die poert
 der gerechticheit die
 hē begerlike is ape
 gedaen. **E**n he is hu
 dē mit reyne voete
 ingetredē inde gres
 telike chore der hog
 heliger driuoldich.
 van welkē dat he al
 so clare diepe vstant
 to hadde en also rue
 rigē hete begert die
 in hē baue alle sūe
 hude is vnuelt. **D**an

om soe vbligt u hude
 mit hē. want he sūe
 dorst die so vuerich
 en soe heet was ver
 saedet wter leuend
 fonteyne. die dā spr
 get wttē herten der
 heliger driuoldich.
 daer he dē vrede die
 alle synne baue greet
 smaect en gebruiet.
Dan hi also begerli
 kē in deser tijt na pla
 ch te ropē stedeliken
 mitter stemē des her
 tē wtberstende oec
 mit stemē syus mots
 seggende. **O** in vrede
 en in dat self. **O** die
 gesecht heft in dat
 self sal ic slape en rus
 tē. **H**ude is he alsoe
 voel te hoechliker te
 eerliker en te mynli
 ker ontfangē vander
 mogentheit des vaders
 vanden wijsheit des soen.
 en vanden gudtierenheit

des heilige geestes. Also
hi hoechliker subtilik
en muerichliker die ge
mynt heuet. **H**ude is
hi witter. **I**hr lin die stri
dende is totte inwen
dige ewige vrede in
gegauen dan hi een
inwem stridende kem
pe is geweest en oer
getrouwe dienne se te
bescherme van allen
weder stoet. En he is
in dat hemelsche sege
uechtelike. **I**hr lin in
gegauen als een glori
oes segeuechter. **H**u
de syn he to ontmoete
gecome mit alte eer
liker pressie die dan
wone in de taberna
kel der gerechticheit.
Hude heuet he sinen
mout open gedaen mit
middel der heliger v
gaderinge en heuet
dat ewige bibluende
lof des here mit onge

metenre blijtschap
wegerope. **H**ude is
he alte hoichtidelike
ontfange vand wer
der moder godes in
de hemelsche hof wed
auer helige lof hi al
so hoechlike verhef
in der erde. **N**u sal
hi voert an dat hemel
sche. **A**lla singe sord
eynde. **N**u wille wi
he te saeme to spreke
mit onser moder d'
heliger kerke en bto
de en sege mit he.
O spiegel der helich
en myner der gotlich.
O **Augustinus** helige
vader tegiert dese
vgaderinge doer de
spiegel. op dat se di
stedelic volge mach
totte blitschappe dar
du ons stedeliche in
hijst voer gegauen. **A**me.
Dauid **Augustinus**
die gloriose helige va

der wint van deser
werlt doe he alt was
sesen seuentich ian.
En doe he in clercklike
bisschoplike staet ge
leuet had hy vyf en
mientich ian lanch.
Hi verscheen mit ian
ous here. *act. en I.*
*En alte schonen won
derlike mirackel van
sine menschelike herte
dat noch in ertryck*

En leuet.
leest inder
historie des
eresthen bisschops *si
giberti.* dat hi de au
hoge leerre en helige
bisschop *scus August
tino.* inder alte mees
ter vrichster liefde
en deuocie had. De
se hat god stede like
mit grote ernst dat
he verdienē mocht
doch iet te hebben
een cleyn stuccken
vanden helige reli

quiem des alte helich
ste vaders *Augustino.*
En wanttet stedige
gebet des gerechte
menschē voel vmach.
en vande heer vhoert
wort. so vcreech dese
helige bisscop sigiber
ti vande heer dat hi
begerde. Want doe
he op ene morgenstot
omtrent priemetijt
in sine gebede lach.
so quam he als in ene
auertrat syus selfs.
En hi sach de engel
des here mit alte gro
ter claerheit blenken
de. en mit groter reue
rencie voertgaende
totte altan. Dragen
de in sine hande een
cristalle tabernakel.
en den voet vanden
tabernakel was alte
schoen en costelic ge
perlt en mit alrelen
duerbar gestreuten
ombesat en getiert.
En inden cristallen